

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВК7 Комп'ютерне 3D моделювання

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування

за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування.

на першому рівні вищої освіти.

Розробник:

Бородай Д.С., доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від <u>04.06.2025</u> № <u>14</u>
	Завідувач кафедри Бородай Д.С.

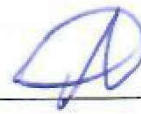
Погоджено:

Гарант освітньої програми

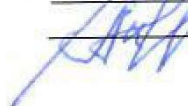
Бородай Д.С.

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Соларьов О.О.

Рецензія на робочу програму надана

 Чередниченко О.М.
 Гудрук С.І.

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(Надія Іванівна)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

30.06.

2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	BK7 Комп'ютерне 3D моделювання		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту/ кафедра архітектури та інженерних вишукувань		
3.	Статус ОК	Вибірковий компонент		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Запропонований для освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування», кваліфікація: бакалавр архітектури.		
6.	Рівень НРК	6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денне – 6 семестр, 15 тижнів;		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	Денне – 5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) Денна		
		Лекційні 14	Практичні /семінарські 46	Лабораторні - 90
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к. арх., доцент Бородай Дмитро Сергійович		
10.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380503074270; dimaboroday@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Комп'ютерне 3D моделювання» спрямований на формування у студентів знань та навичок з використання комп'ютерних технологій тривимірного моделювання та основ візуалізації у професійній діяльності, ознайомлення з основами графічних програмних продуктів, застосуванням цих програм для проектування інтер'єрів та екстер'єрів об'єктів архітектурного середовища, використання засобів тривимірного моделювання, як сучасних інструментів сталого проектування.		
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення основних принципів графічного тривимірного моделювання інтер'єрів приміщень, екстер'єрів будівель та споруд, містобудівних та середовищних об'єктів, засвоєння основних методів просторового моделювання архітектурного середовища на різних етапах проектного процесу з використанням інструментів тривимірної комп'ютерної графіки, як складових елементів сталого проектування.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Нарисна геометрія, Основи архітектурної та комп'ютерної графіки, Комп'ютерна графіка в архітектурному проектуванні. 2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: Архітектурне проектування		
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела		

		інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Комп'ютерне 3 Д моделювання» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4235
17.	Ключові слова	Моделювання, тривимірна модель, архітектурний об'єкт, комп'ютерна графіка, візуалізація, модифікатор, вікно проєкції, світло-тіньове моделювання

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде ...	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Здатен вміти налаштовувати інтерфейс та параметри робочого середовища тривимірного програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX.	Індивідуальні практичні завдання, розроблені за допомогою засобів комп'ютерної графіки, тестування, залік
ДРН 2. Здатен застосовувати прийоми та методи тривимірного комп'ютерного моделювання, як складові елементи сталого проєктування для вирішення складних творчих архітектурних завдань.	Індивідуальні практичні завдання, підсумкові графічні тривимірні роботи, розроблені за допомогою засобів комп'ютерної графіки, тестування, залік
ДРН 3. Здатен використовувати інструменти та модифікатори програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX для просторового моделювання архітектурно-містобудівних та середовищних об'єктів.	Індивідуальні практичні завдання, підсумкові графічні тривимірні роботи, розроблені за допомогою засобів комп'ютерної графіки, тестування, залік
ДРН 4. Здатен використовувати програмний продукт Autodesk 3D Studio MAX для фотореалістичної візуалізації інтер'єрів приміщень, екстер'єрів будівель та споруд, містобудівних та середовищних об'єктів.	Індивідуальні практичні завдання, підсумкові графічні тривимірні роботи, розроблені за допомогою засобів комп'ютерної графіки , тестування, залік

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота дена			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Роль комп'ютерного 3D моделювання в процесі архітектурного проектування, як складової сталого проектування. - Особливості і завдання комп'ютерного моделювання як складової сталого проектування; - Знайомство з програмним продуктом Autodesk 3D Studio MAX; - Етапи комп'ютерного моделювання за допомогою програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX; - Проекції і системи координат в програмі Autodesk 3D Studio MAX.	2	4	-	8	1-5, 7, 11,12, 13
Тема 2. Основні принципи роботи в тривимірній графічній програмі Autodesk 3D Studio MAX. - Структура та інтерфейс програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX; - Основні вікна та панелі програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX; - Основні команди та інструменти програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX.	2	6	-	12	1-4, 6-10,14-16
Тема 3. Основи тривимірного моделювання стандартних примітивів за допомогою програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX. - Моделювання простих архітектурних форм за допомогою Autodesk 3D Studio MAX. - Основні параметри стандартних примітивів, зміна основних параметрів та їх налаштувань; - Складені об'єкти в Autodesk 3D Studio MAX, їх властивості та модифікація; - Побудова огорожувальних елементів приміщення за допомогою стандартних примітивів та складених об'єктів.	2	6	-	12	2-4, 9, 14, 16
Тема 4. Тривимірне моделювання ускладнених геометричних об'єктів за допомогою використання плоских форм в Autodesk 3D Studio MAX. - Методи формування ускладнених форм за допомогою інструменту «лінія»;	2	6	-	12	1-6, 10,14,16

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

- Інструмент «сплайн», рівні «сплайну» та його властивості; - Модифікація «сплайнів», утворення ускладнених архітектурних форм; - Перетворення «сплайнів» в складні просторові об'єкти; - Моделювання архітектурних елементів з використанням плоских форм і їх перетворення в тривимірні об'єкти.					
Тема 5. <i>Методи тривимірного моделювання архітектурних деталей в Autodesk 3D Studio MAX.</i> - Формування архітектурних деталей за допомогою редагування «сплайнів»; - Метод утворення складних архітектурних профілів за допомогою модифікатора «Sweep»; - Тіло обертання та застосування модифікатора «Lathe»; - Побудова архітектурних деталей за заданими параметрами.	2	6	-	12	1-6, 10, 14? 16
Тема 6. <i>Основи полігонального тривимірного моделювання за допомогою Autodesk 3D Studio MAX.</i> - Полігональне моделювання та його роль в комп'ютерній графіці; - Перетворення стандартних примітивів в полігональні об'єкти; - Основні рівні полігонів, модифікації з полігонами, формування пластичних просторових форм.	2	6	-	12	1-3, 6-8,10, 14,16
Тема 7. <i>Методи роботи з текстурами та матеріалами в Autodesk 3D Studio MAX.</i> - Особливості роботи з матеріалами та їх налаштування; - Властивості матеріалів, зміна їх основних параметрів; - Текстури, модифікації текстур та їх масштабність; - Налаштування текстур і матеріалів в інтер'єрі приміщення.	-	6	-	10	2-7, 14,15,16
Тема 8. <i>Основи візуалізації в програмі Autodesk 3D Studio Max</i> - Візуалізація , як заключний етап формування фото реалістичного зображення в комп'ютерній графіці; - Джерела природного та штучного освітлення та їх налаштування; - Налаштування камер зорового сприйняття архітектурних об'єктів; - Основні налаштування параметрів візуалізації сцени; - Візуалізація інтер'єру приміщення з налаштуванням джерел освітлення і камер візуального сприйняття	2	6	-	12	2-7, 8-10,11,12, 15,16
Всього	14	46	-	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Здатен вміти налаштувати інтерфейс та параметри робочого середовища тривимірного програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX.	<i>Словесні методи</i> – пов’язані з поясненням основних положень щодо установки та налаштування спеціалізованих програмних продуктів. <i>Демонстраційні методи</i> – пов’язані із наочною демонстрацією алгоритму установки та налаштування робочого середовища спеціалізованих програмних продуктів архітектурного спрямування з використанням мультимедійних технологій. <i>Практичні методи</i> – виконання практичних завдань по налаштуванню інтерфейсу спеціалізованих програмних продуктів, використання ZOOM під час змішаної форми навчання.	15	Робота з методичними вказівками, довідниками, застосування практичних відеоматеріалів, інтернет-ресурсів.	20
ДРН 2. Здатен застосовувати прийоми та методи тривимірного комп’ютерного моделювання, як складові елементи сталого проектування для вирішення складних творчих архітектурних завдань.	<i>Демонстраційні методи</i> – пов’язані із наочною демонстрацією застосування різноманітних прийомів та методів графічного моделювання в спеціалізованих програмних продуктах архітектурного спрямування з використанням мультимедійних технологій. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних практичних завдань за заданою методикою в спеціалізованих програмних продуктах, використання ZOOM під час змішаної форми навчання.	15	Робота з методичними вказівками, довідниками, застосування практичних відеоматеріалів, інтернет-ресурсів, виконання індивідуальних завдань.	25
ДРН 3. Здатен використовувати інструменти та модифікатори програмного продукту Autodesk 3D Studio MAX для просторового моделювання архітектурно-містобудівних та середовищних об’єктів.	<i>Демонстраційні методи</i> – пов’язані із наочною демонстрацією засобів просторового моделювання архітектурних об’єктів за допомогою спеціалізованих програмних продуктів з використанням мультимедійних технологій. <i>Практичні методи</i> - виконання індивідуальних творчих завдань з моделювання архітектурних об’єктів з використанням спеціалізованих програмних продуктів, використання ZOOM під час змішаної форми навчання.	15	Робота з методичними вказівками, довідниками, застосування практичних відеоматеріалів, інтернет-ресурсів, виконання індивідуальних архітектурних завдань.	20
ДРН 4. Здатен використовувати програмний продукт Autodesk 3D Studio	<i>Демонстраційні методи</i> – пов’язані із наочною демонстрацією алгоритму налаштування з використанням мультимедійних технологій. <i>Практичні методи</i> - виконання індивідуа-	15	Робота з методичними вказівками, довідниками, застосування практичних відеоматеріа-	25

МАХ для фото-реалістичної візуалізації інтер'єрів приміщень, екстер'єрів будівель та споруд, містобудівних та середовищних об'єктів.	льних завдань з використанням спеціалізованих програмних продуктів, використання ZOOM під час змішаної форми навчання.		лів, інтернет-ресурсів, виконання індивідуальних завдань.	
--	--	--	---	--

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (азначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль 1		55 балів/ 55 %	7-8 тиждень
1.	Індивідуальні практичні завдання в процесі вивчення кожної теми (8 поточних завдань)	40 балів /40 %	По закінченню вивчення теми
2.	Проміжна контрольна робота за теоретичним матеріалом (тести множинного вибору)	15 балів/ 15%	До 8 тижня
Модуль 2		45 балів/45%	15 тиждень
3.	Індивідуальна підсумкова робота (інтер'єр приміщення)	25 балів / 25 %	До 15 тижня
4.	Залік - виконання підсумкового завдання	20 балів / 20%	Заліковий тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні практичні завдання в процесі вивчення кожної теми (8 завдань)	<2 балів Індивідуальне практичне завдання не відповідає поставленим задачам	2 – 3,5 бали Індивідуальне практичне завдання в цілому відповідає поставленим задачам, але має суттєві помилки	3,5 – 4,5 балів Індивідуальне практичне завдання відповідає поставленим задачам, має незначні помилки.	4,5 - 5 балів Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні
Проміжна контрольна робота за теоретичним матеріалом (тести множинного вибору)	< 5 балів < 50% правильних відповідей	6-9 балів 50-75% правильних відповідей	9-12 балів 75-90% правильних відповідей.	13 -15 балів 90-100% правильних відповідей
Індивідуальна підсумкова робота (інтер'єр приміщення)	<12 балів Підсумкова робота не відповідає поставленому завданню, виконано на дуже низькому рівні	13-16 балів Підсумкова робота відповідає завданню, виконана на достатньому рівні, має суттєві помилки	17-22 балів Підсумкова робота виконана на достатньо високому рівні, має незначні помилки	23-25 балів Підсумкова робота виконана на високому рівні

Залік – виконання підсумкового завдання	< 8 балів	8 -14 балів	14 -17 балів	17-20 балів
	Підсумкове тестове завдання не відповідає поставленим задачам	Підсумкове тестове завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні, але має суттєві помилки	Підсумкове тестове завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо-високому рівні,	Підсумкове тестове завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним підсумковим завданням	Протягом семестру
2.	Усний зворотний зв'язок під час виконання поточних практичних завдань	Кожне практичне заняття
3.	Тестування за теоретичним матеріалом (пробне тестування)	Відповідно до графіку навчального процесу

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Лотошинська Н., Ізонін І. Технології 3-D моделювання в програмному середовищі 3ds MAX з дисципліни 3-D графіка / Н.Д. Лотошинська, І.В. Ізонін. – Львів: Видавництво Львівська політехніка, 2020. – 216 с.: іл. <https://newlibrary.snau.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=122887>

2. Бородай Д.С. Комп'ютерне 3D моделювання. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». – Суми: СНАУ, 2021. – 47 с. <https://newlibrary.snau.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=119396>

3. Бородай Д.С. Комп'ютерне 3D моделювання. Курс лекцій для студентів 3 (2 ст.) курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». – Суми: СНАУ, 2023. – 45 с. <https://newlibrary.snau.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=122011>

4. Бородай Д.С. Комп'ютерна графіка в архітектурному проектуванні. Курс лекцій для студентів 3 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060102 «Архітектура». – Суми: СНАУ, 2016. – 45 с.

5. Вишневецька О.В. Дизайн-графіка. Полігональне моделювання: методичні вказівки до практичних занять для студентів напряму підготовки 6.020207 «Дизайн» спеціалізації «Комп'ютерний дизайн інтер'єру і меблів» денної форми навчання. Полігональне моделювання /упор. О.В. Вишневецька. – К.: КНУТД, 2015. – 56 с.

6. Петерсон М. Ефективна робота в 3D Studio Max 2 / Петерсон, Майкл Тодд; Мінтон, Ларрі. - 2016. - 656 с.

7. Ізонін І.В., Лотошинська Н. Д. Дослідження технології побудови тривимірних моделей // Інформаційні технології: проблеми та перспективи : монографія / за заг. ред. В. С. Пономаренка. – Х. : Вид. Рожко С. Г., 2017. – С. 402-417

8. Довжук О. М. Методичні вказівки до практичної роботи «Створення тривимірної моделі інтер'єру кімнати за заданим стилізованим рішенням з використанням програмної системи Autodesk

3DS Max» з навчальної дисципліни «Архітектурне проектування з використанням ЕОМ» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання [Електронне видання] / Довжук О. М. – Рівне : НУВГП, 2020. – 57 с.

9. Бонни Ш., Анзовін С. Внутрішній світ 3ds Max 9 (+DVD): Пер. с англ. — Видавничий будинок Вільямс", 2007. — 1072 с.

10. Пічугін М.Ф. Комп'ютерна графіка. Навчальний посібник / М.Ф. Пічугін, І.О. Канкін, В.В. Воротников – Центр навчальної літератури, 2019. – 346 с.

6.2. Додаткові джерела

11. Ребрій А., Рибенко І., Бородай Д., Бородай А. Сучасні засоби комп'ютерної графіки і візуалізації у підготовці фахівців інженерних та архітектурних спеціальностей. Scientific Collection «InterConf». 2022 Dec 8(135):371-6.

12. Бородай С.П., Бородай Д.С. Архітектурна графіка: від клаузури – до комп'ютерної візуалізації. Збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, молодих учених і науково-педагогічних працівників «Архітектурний рисунок у контексті професійної освіти» / За ред. Т.М. Зіненко. – Полтава : ПолтНТУ, 2019. – С.156-162.

13. Бородай А., Бородай Д., Бородай С. Методика світлотіньового моделювання в процесі архітектурного проектування // Вісник Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. – 2025. – № 3. – С. 17–28.

14. Cardoso J. V-Ray 5 for 3ds Max 2020 : 3D Rendering Workflows Volume 1. London, United Kingdom : Taylor & Francis Ltd, 2021. 822 p.

15. Mamgain P. Autodesk 3ds Max 2021 : Modeling Essentials, 3rd Edition. Independently Published, 2020. 428 p.

16. Autodesk 3ds Max Help File. Autodesk 3ds Max Manuals. URL: <https://www.manualslib.com/products/Autodesk-3ds-Max-6126806.html>.